

Onderwerp:

Verstedelijkingsstrategie regio Arnhem-Nijmegen en Foodvalley

Adviseur : R. Berendsen

Portefeuillehouder : S. Warmerdam

Datum : 23 juni 2021

Aan de Raad

Inleiding

In de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley (gezaamenlijk de Groene Metropool) ligt, op basis van bevolkingsprognoses, een enorme bouwopgave voor de komende jaren. Hierbij heeft de regio zichzelf als doel gesteld om de invulling van deze opgave zó vorm te geven dat het meerwaarde oplevert voor alle inwoners. Om deze opgave in goede banen te leiden is de verstedelijkingsstrategie opgesteld. Deze verstedelijkingsstrategie is onderdeel van de Groene Groei opgave van de agenda van de Groene Metropoolregio. Daar wordt de samenhang met de andere opgaven geborgd. Vooruitlopend op de definitieve besluitvorming die is voorzien in de periode september/oktober van 2021 wordt er voor de zomerperiode een consultatieronde gemaakt. Waarin de verschillende colleges en gemeenteraden de gelegenheid krijgen om te reageren op de concept verstedelijkingsvisie en deze eventueel verder aan te scherpen

Basis voor de verstedelijkingsstrategie is de contourennotitie die in september 2020 door alle colleges in de regio is vastgelegd (en die ter informatie aan de gemeenteraden is aangeboden). Hierin is te lezen hoe de opdracht van de verstedelijkingsstrategie voor de groene metropool eruitziet. Het begint ermee dat de regio een nadrukkelijke plek wil innemen in het stedelijk netwerk van Nederland.

Door de schaalgrootte en het strategisch niveau van de verstedelijkingsstrategie lijkt deze niet direct grote consequenties te hebben voor Rozendaal, anders dan al vastgelegd in bestaande bestemmingsplannen. Daarom ziet het college geen aanleiding om inhoudelijk te reageren, anders dan al is benoemd in de bestuurlijke reactie op de plannen van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Het college is voornemens om een steunbetuiging uit te brengen voor de verstedelijkingsstrategie en het werk dat de afgelopen periode door de verschillende betrokkenen is uitgevoerd. Hierbij wil het college het belang benadrukken om waarborgen in te bouwen om 'groen-blauw' hoog op de agenda te houden. Het gaat niet alleen om wat goed is voor mensen (ontspannen leefkwaliteit door voldoende groene kwaliteit dichtbij, kansen voor recreatie), maar ook om wat goed is voor de natuur zélf (bescherming kwetsbare flora & fauna). De verdere ontwikkeling en uitwerking zal nauwgezet in de gaten worden gehouden.

De verstedelijkingsstrategie voor de regio Arnhem-Nijmegen en Foodvalley

De verstedelijkingsstrategie is opgebouwd langs vier bouwstenen: leefomgeving, mobiliteit, economie en wonen. Voor al die bouwstenen zijn ambities meegegeven. De focus van de verstedelijkingsstrategie ligt hierbij vooral voor de opgaven die over tien jaar ingevuld moeten worden. De opgaven voor de periode daarvoor ligt veelal al vast in plannen en overeenkomsten. In de verstedelijkingsstrategie wordt globaal een beeld geschetst waar op de middellange (2030) en lange termijn (2040) de extra woon-en werklocaties voor de komende jaren een plek kunnen krijgen. De strategie schetst een zogenaamd 'adaptief ontwikkelpad': het geeft inzicht in welke keuzes nu en op een later moment genomen worden. Daarmee staat nog niet alles vast en is er voldoende flexibiliteit om veranderingen op te vangen.

De strategie die is ontwikkeld laat zien wat het kostbare groene raamwerk van de regio is: de landschappen, de fijne uitloopgebieden en de groene dorpen en steden. De versterking (en waar nodig bescherming) daarvan staat voorop. Over die 'groene laag' heen zijn de lagen van economie en economische ontwikkeling gelegd, van de mobiliteitsstructuur zowel bestaand als gewenst en tot slot de laag van het woonprogramma. Met elkaar vormt dat een overzicht met kaarten waarop 'vlekken' te zien zijn die aangeven waar bij voorkeur in de periode vanaf 2025 – 2040 nieuwe gebieden voor wonen en werken ontstaan.

Deze strategie moet verder uitgewerkt gaan worden. Om breed draagvlak te krijgen worden de samenwerkingspartners in het veld zoals de waterschappen, de woningcorporaties, projectontwikkelaars en economic boards voor de zomer meegenomen in de strategie en worden zij gevraagd om een steunverklaring af te geven bij deze strategie.

Hieronder is kort weergegeven wat enkele voorgestelde ontwerpprincipes zijn per bouwsteen. Als voorbeeld om te schetsen hoe de uitwerking per bouwsteen plaatsvindt. En tevens om te laten zien hoe dat bijdraagt aan het totaalbeeld van de opgave. Voor de bouwsteen economie (en de daarbij behorende ontwerpprincipes) geldt dat daar nog een verdieping op gemaakt wordt.

1. Leefomgeving: meer landschap!

- Niet bouwen in beschermde natuurgebieden. In eerste instantie niet bouwen in de natste delen van het gebied. Maar die plekken maken wel een belangrijk onderdeel uit van onze integrale ontwerpen omdat ze belangrijk zijn voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. We zetten in op natuur- en klimaatadaptief verstedelijken.
- We sluiten aan op de Regionale Energie Strategie (RES 1.0).
- In onze regio is er voldoende publiek toegankelijk groen voor dagelijks gebruik en zijn er dagrecreatieve voorzieningen op nabije afstand van nieuwe woningen.
- Onze planvorming is stikstofinclusief: we lossen het stikstofvraagstuk voor de verstedelijking zoveel mogelijk in het gebied zelf op. Waar nodig faseren we in ruimte en tijd.

2. Slimme en schone mobiliteit

- Nieuwe woningen worden zoveel mogelijk geprogrammeerd bij (H)OV-trein en bus- en/of in verbinding met nabij gelegen (regionale/snel-) fietspaden. Waarbij in de eerste plaats bestaande capaciteit wordt benut en knooppuntvorming wordt gestimuleerd. Daarna wordt pas gekeken naar uitbreiding van bestaande mobiliteitsvoorzieningen en pas daarna naar de aanleg van nieuwe gebieden.
- Nieuwe woningen worden eerst binnen bestaand stedelijk gebied gebouwd, vervolgens aan de randen van steden en dorpen, nog steeds binnen bebouwd gebied. Daarna binnen of direct aan het bestaande bebouwde gebied binnen stedelijke agglomeraties/dorpen.

- Een locatie komt alleen in aanmerking voor een bestemmingswijziging als ook de mobiliteitsoplossing wordt opgenomen. Om mobiliteit te beperken wordt waar dat mogelijk is ingezet op het mengen van wonen en werken.

3. Economie: het werk van de toekomst

- Het versterken van de agglomeratiekracht van de regio door het creëren van een sterke stedelijke dichtheid in de aantrekkelijke context van de groene leefomgeving/ het regionale landschap + excellente bereikbaarheid via OV (internationaal en regionaal)!
- Inzet op de versterking van campussen en werklocaties en de verbindingen daartussen (ontwikkelen ecosysteem) met nadruk op de thema's Food, Health en Energy.
- Duurzaam omgaan met nieuwe en oude bedrijventerreinen door innovatief om te gaan met de ruimtevrage voor bedrijventerreinen (waar kan het beter en intensiever) en het anders categoriseren van werkmilieus.

4. Wonen: meer vitale stad en vitale kernen

- We werken vanuit een Groen raamwerk: ontwikkel groen (in en rond het stedelijk gebied), koppel dit aan een regionale netwerk van voet- en (snel) fietspaden en ov en zet daarmee ook in op het versterken van recreatie, biodiversiteit, klimaatadaptatie, enzovoort.
- We zetten in op variatie en complementariteit: nieuwe plannen zijn een aanvulling op bestaande voorraad én op de variëteit aan (groene) woonmilieus. Daarbinnen realiseren we verschillende prijssegmenten. De komende jaren is er vooral behoefte aan meer betaalbare woningen.
- We zetten in op een circulaire leefomgeving. Dat betekent dat we de 'bestaande voorraad' benutten met efficiënt gebruik van ruimte en grondstoffen. Deze strategie is een stimulans voor het verduurzamen en vitaal maken van bestaande wijken. We zetten vooral in op functiemenging, verdichten en inbreiden, op transformeren en herstructurering. We zorgen daarbij voor meer en beter handelingsperspectief.

Werken met de verstedelijkingsstrategie

De verstedelijkingsstrategie maken we met elkaar voor 20 tot 25 jaar. Dat is een lange periode waarvan we nu al weten dat er van alles gaat gebeuren. Er zullen zich veranderingen voordoen in de economie en in de politiek, maar ook in de woonbehoeften van inwoners, de manier waarop we reizen en waarop bedrijven zich organiseren. Wat er precies verandert kunnen we nu niet voorspellen, maar we weten wel dat het zal veranderen.

Door vooraf afspraken te maken over hoe we om (willen) gaan met die veranderingen en op welke manier we dan met elkaar bijsturen, zijn we met elkaar in staat om op tijd te reageren. We monitoren met elkaar en kijken steeds naar wat er op (middel)lange termijn nodig is om integrale doelen te halen. Dat gaat over de inhoud, maar ook over timing. Alleen als we zo dubbelhandig sturen kunnen we komen tot een aanpak die onze regio versterkt en vooral ook vergroent.

In de bijlage is de kaart met het verstedelijkingsconcept erop weergegeven.

Consultatie

In de periode voor de zomer wordt een consultatieronde langs de colleges van B&W en de gemeenteraden gemaakt. De consultatie is bedoeld om de Verstedelijkingsstrategie aan te scherpen. Definitieve gemeentelijke besluitvorming is voorzien in september/oktober van dit jaar. Er wordt in deze consulerende ronde dus geen besluit gevraagd.

Raadsinformatiebrief

De verstedelijkingsstrategie geeft uiteindelijk aan wat de randvoorwaarden zijn, hoe de fasering en rolverdeling is, welke investeringen nodig zijn en hoe in de komende jaren gewerkt gaat worden met de strategie. Over deze strategie wordt eind 2021 een verstedelijkingsakkoord gesloten. Het is vervolgens aan de gemeenten en de provincies om deze uitgangspunten over te nemen in het lokale omgevingsbeleid. In Rozendaal de Omgevingsvisie.

In april jl. is aan raadsleden de gelegenheid geboden deel te nemen aan een webinar om bijgepraat te worden over de verstedelijkingsstrategie.

Nadere informatie

In de bijlage van deze raadsinformatiebrief is de brief gevoegd die vanuit de Groene Metropoolregio is verzonden. Een document waarop de hoofdlijnen van de concept verstedelijkingsstrategie zijn opgenomen en een kaart van de concept verstedelijkingsstrategie.

Mocht u naar aanleiding van deze raadsinformatiebrief nog vragen of opmerkingen hebben, kunt u contact opnemen met de heer Berendsen, adviseur Ruimtelijk Domein, via 026 – 384 36 62 of r.berendsen@rozendaal.nl.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
Secretaris

Ester Weststeijn,
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Brief verstedelijkingstrategie
2. Hoofdlijnen concept verstedelijkingsstrategie
3. Kaart concept verstedelijkingsstrategie (21 mei 2021)